

Den 7. januar 2025

Gudstjenestefrekvens i Lolland-Falsters Stift

Som bekendt står der i Danske Lov, at præster skal forrette gudstjeneste på alle folkekirkens søn- og helligdage, de nærmere forhold formuleres af stiftets biskop. I 2021 udsendte jeg seneste retningslinjer for gudstjenestefrekvensen i stiftets sogne/pastorater gældende fra 2021-2024. Derfor følger her opdaterede retningslinjer for, hvor ofte der skal holdes gudstjeneste, og hvad der kan bestemmes lokalt.

Vi holder gudstjeneste for menighedens skyld, og I kender bedst de lokale forhold. Planlægningen af gudstjenester og andre kirkelige aktiviteter skal selvfølgelig tage højde for, hvordan I kan bruge ressourcerne på en måde, der tjener sognets menighed bedst.

Der kan være lokale forhold, der skal inddrages i planlægningen af gudstjenestefrekvensen, som ikke fremgår af nedenstående. Hvis det er tilfældet, skal I sende en begrundet ansøgning til biskoppen med provstens påtegning.

For mindre ændringer, såsom en fælles provstigudstjeneste på 2. helligdag, skal det blot godkendes af provsten. Ændringer af gudstjenestefrekvens eller -tidspunkt i forbindelse med afvikling af ferie og friweekender behøver ikke provstens godkendelse. Andre generelle spørgsmål til retningslinjerne kan rettes til provsten.

Det følgende er kun gældende i perioden frem til den 1. april 2026, idet der er tale om en forsøgsordning, der skal evalueres. Forsøgsordningen skal ikke betragtes som en anbefaling, men som en mulighed. Præst/præster og valgte medlemmer af menighedsrådet kan i fællesskab drøfte og aftale, hvorvidt man ønsker at ændre gudstjenestefrekvensen i forsøgsperioden. Såfremt man ønsker at gøre brug af forsøgsordningen, skal stiftet orienteres på forhånd og erfaringerne skal efterfølgende evalueres og ligeledes rapporteres til stiftet, når ordningen udløber.

De gældende retningslinjer for forsøgsordningen frem til den 1. april 2026:

1. Præsten skal afholde gudstjeneste på alle folkekirkens søn- og helligdage, det vil sige alle søndage, samt juleaften, 1. og 2. juledag, nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, 1. og 2. påskedag, 1. og 2. pinsedag samt Kristi himmelfartsdag. I det omfang det er muligt, skal gudstjenesten være en højmesse (gudstjeneste med altergang). Gudstjenesterne skal være offentligt annonceret og offentligt tilgængelige.

Ingen ændring i forhold til tidligere retningslinjer.

2. I sogne med flere præster og én kirke skal der afholdes én højmesse alle søn- og helligdage af en af sognets præster.

Ingen ændring i forhold til tidligere retningslinjer.

3. I pastorater med én præst og to eller flere kirker skal der afholdes minimum én gudstjeneste alle søn- og helligdage. I det omfang det er muligt, skal gudstjenesten være en højmesse (gudstjeneste med altergang). Præsten aftaler sammen med menighedsrådets valgte medlemmer – og i samråd med eventuelle øvrige menighedsråd, hvis der er flere råd i pastoratet – i hvilken kirke, der skal afholdes højmesse/gudstjeneste således, at gudstjenesterne fordeles mellem pastoratets kirker under hensyntagen til lokale forhold og sognenes størrelse.

Tidligere har det været et krav, at der skulle holdes to gudstjenester i flersognspastorater med én præst, men i forsøgsperioden vil det være muligt at konvertere den tidlige gudstjeneste til en anden kirkelig aktivitet. Baggrunden for ændringerne i forsøgsperioden er, at nogle sogne har erfaret messesfald, typisk ved den tidlige gudstjeneste kl. 9.

Da pastoraterne i stiftet er meget forskellige i deres geografiske udstrækning, er det ikke alle steder, det giver mening kun at have én gudstjeneste. Derfor skal det aftales med provsten, såfremt man ønsker at konvertere den tidlige gudstjeneste til en anden kirkelig aktivitet. Endvidere skal den kirkelige aktivitet, der sættes i stedet, være offentligt annonceret og offentligt tilgængelig på linje med gudstjenesterne.

4. I sogne og pastorater med flere præster og flere kirker er de geografiske og demografiske vilkår i stiftet meget forskellige. Derfor skal en ændring af gudstjenestefrekvensen i forsøgsperioden ske på baggrund af et lokalt skøn i dialog med provsten, der også skal godkende eventuelle ændringer i forsøgsperioden.

De tidligere retningslinjer har ikke været fyldestgørende for de storpastorater med flere præster og flere kirker. Derfor vil der i løbet af forsøgsperioden være mulighed for lokalt at finde et passende niveau for gudstjenestefrekvensen.

5. For alle sogne og pastorater gælder, at søn- og helligdagsgudstjenester under særlige forhold kan ændres eller henlægges til et andet sted, som for eksempel en friluftsgudstjeneste eller en fælles provsti- og stiftsgudstjeneste. Dette aftales lokalt i menighedsrådet.

Ingen ændring i forhold til tidligere retningslinje

6. Derudover kan præster og de valgte medlemmer af menighedsrådet i samråd frit planlægge ekstra gudstjenester som børnegudstjenester, plejehjemsgudstjenester, musikgudstjenester, friluftsgudstjenester, meditationsgudstjenester, natkirke, pilgrimsvandring eller andre særgudstjenester.

Ingen ændring i forhold til tidligere retningslinjer.

7. Hvis gudstjenester i samråd mellem præst og de valgte medlemmer af menighedsrådet ønskes afløst, skal der sendes en begrundet ansøgning herom til biskoppen med provstens påtegning.

Ingen ændring i forhold til tidligere retningslinjer.

Såfremt man gør brug af en ændret gudstjenestefrekvens, skal der ved forsøgsperiodens afslutning den 1. april 2026 sendes en grundig evaluering af erfaringerne til stiftet. Heraf skal det fremgå, hvilke gudstjenester, man har konverteret til kirkelige aktiviteter, og der skal redegøres for hvilke kirkelige aktiviteter, man har afholdt i stedet. Som hidtil skal gudstjenestedeltagere tælles. Dertil kommer, at også deltagere i andre kirkelige aktiviteter skal tælles og sendes sammen med evalueringen til stiftet senest den 1. juni 2026.

Med venlig hilsen

Marianne Gaarden

Biskop over Lolland-Falsters Stift